קדשי

קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן (א) שחטן בדרום וקיבל דמן בצפון בצפון וקיבל דמן בדרום שחט ביום וזרק בלילה בלילה וזרק ביום או ששחטן חוץ לזמנו א) וחוץ למקומו מועלין בהן כלל א"ר יהושע כל שהיה לה שעת היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שלא היה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה איזו היא שהיה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאה ושיצאה ואיזו היא שלא היה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה חוץ למקומה ושקיבלו פסולין וזרקו את דמה: **גמ'** קתני קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן פשיטא משום ב) דשחיטתן בדרום אפיקינן מידי מעילה איצטריך סד"א הואיל ואמר עולא א"ר יוחנן קדשים שמתו יצאו מידי מעילה דבר תורה ה"נ ג) קדשי קדשים לגבי דרום כמה דחנקינן דמי קמ"ל ד) קדשים שמתו לא חזו כלל אבל דרום נהי דאינו ראוי לקדשי קדשים ה) אבל ראוי הוא לקדשים קלים ל"ל למיתני כל הני צריכי אי תנא שחטן בדרום וקיבל דמן בצפון הכא ו) ראית בהו מעילה משום דקבלה בצפון הוא אבל שחטן בצפון וקיבל דמן בדרום ז) הואיל וקיבל ח) בדרום הוא נפיק מידי מעילה ואי תנא האי ה"א יממא זמן הקרבה הוא אבל ט) שחטה בלילה וזרק ביום לילה לאו זמן הקרבה והאי דשחט בלילה [אימא] דנפיק מידי מעילה ואי תנא שחטה בלילה ה"א הואיל וקבל דמה ביום אית בה מעילה אבל שחטן ביום וזרק דמן בלילה י) הואיל יא) ולאו זמן הקרבה הוא כמאן דחנקינן דמי ולא אית בהו מעילה קמשמע לן חוץ לזמנו וחוץ למקומו למאי חזו הואיל ומרצין לפיגולין

איבעיא

מקודשתן לגבי מעילה [א] שהנאה מהן שוה פרוטה מעל כיצד. שחטן וכו' דלא תימא שחטן בדרום וקיבל דמן בצפון דהא הוי עיקר עבודה יב) דמקבלה ואילך מצות כהונה ומקבלה ואילך הוי בצפון אלא אפילו שחטן בצפון וקיבל דמן בדרום אף על גב (ב) יג) דקבלה דהיינו עיקר עבודה היא בדרום שלא כדין אפילו הכי מועלין בהן: וכן אם שחט ביום וזרק דמן בלילה. אע"ג דלילה לאו זמן הקרבה היא מועלין בהן: וכן אם שחט בלילה וזרק ביום. והאי כל דכן הוא דמועלין בהן דהא זריקה דהיא עיקר עבודה הוית ביום יד] וזו ואין צריך לומר זו קתני: או ששחטן בצפון. ביום וחישב עליהן לאוכלן חוץ לזמנן דהיינו טו] פיגול ויש בו כרת: או חוץ למקומן. דהיינו פיגול ואין בו כרת אפ"ה מועלין בהן ותרוייהו פיגול דחוץ לזמנו ופיגול דחוץ למקומו מחד קרא נפקי (זבחים דף כח.) מואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו וגו' דאיתקש חוץ למקומו לחוץ לזמנו וקרי ליה פיגול אבל לא הוי פיגול גמור דליחייב עליה כרת: כלל טז] אמר רבי יהושע כל שהיתה לה שעה היתר לכהנים יז]. [ג] ושוב נפסלה מהם יח]: שלנה. הבשר לאחר זריקה או שנטמאת או שיצאת חוץ לקלעים לאחר זריקה דאף על גב דהשתא אינה ראויה לכהנים הואיל והיתה לה שעת הכושר קודם יט] שנפסלה: אין מועלין בה. דלא קרינא בה מקדשי ה' (ויקרא ה) הואיל וכבר היתה ראויה לכהנים: ושקבלו פסולין וזרקו את דמה. *בטמאין איירי ובקרבנות יחיד דלא הותרה בהן טומאה: ואיזו היא שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת. דהואיל ושחיטה וזריקה הוו כראוי דהיתה ראויה לכהנים אע"ג דשוב נפסלה בלינה או ביוצא דהשתא לית בה היתר לכהנים אין מועלין בה: ואי זו היא שלא היתה לה כו' שנשחטה חוץ לזמנה וכו'. וה"ה לכל הני דתנא ברישא שחטה בדרום או בלילה שלא היה להן שעת היתר לכהנים והיינו טעמא דנקיט הני תרין דחוץ לזמנו וחוץ למקומו טפי מכל הני דתנא ברישא דמועלין בהן דהני תרי איתקוש אהדדי ומחד קרא נפקי במס' זבחים (דף כח.) מואם האכל יאכל וגו': ושקבלו פסולין [ג]. בעלי מומין וה"ה נמי (ג) כ] דתני ברישא להא: **גמ':** כא] ס"ד אמינא הואיל ואמר עולא. לקמן בפרק ולד חטאת (דף יב.) קדשים שמתו יצאו מידי מעילה דבר תורה אבל מדרבנן אית בהו מעילה כדאיתא לקמן: כמאן דחנקינן דמו. וליהוו כקדשים שמתו דיצאו מידי מעילה דלא חזו לא לגבוה ולא להדיוט דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים קמ"ל דלא: קדשים שמתו וכו'. אבל ראוי הוא לקדשים קלים כדתנן באיזהו מקומן (זבחים דף נה.) קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה: למה לי למיתני כל הני. דתני במתניתין דמועלין בהן ליתני חדא מינייהו ואע"ג דלא נעשית כמצותו מועלין בו וממילא ידענא דה"ה לכל הני: דקבלה בדרום כב] היא. דהיא עיקר עבודה: משום דיממא זמן הקרבה הוא. ה"נ אבל שחט בלילה וזרק ביום (ד) ובלילה לאו זמן הקרבה הוא והאי דשחט בלילה אימא וכו': ואי תנא שחטה בלילה וכו'. אבל שחט ביום וזרק בלילה וה"ה אם שחט בלילה וזרק בלילה [ד] דזריקה דעיקר עבודה היא הוית בלילה: אימא כמאן דחנקינן דמי קא משמע לן. דמועלין דלילה לאו מחוסר זמן הוא והאי בכל הש"ס דייק ממתניתין ולא ס"ל דזו ואצ"ל זו קתני (ה): חוץ לזמנו וחוץ למקומו למאי חזו. כלומר כל הני דתני במתניתין בדין הוא דמועלין בהן דהאי דשחטן בדרום ראוי לקדשים קלים כדאמרינן לעיל ושחט בלילה (ו) נמי לאו זרק בלילה דין הוא דמועלין בהן דלילה לאו מחוסר זמן הוא אלא שחטו על מנת להקטיר

חוץ

שיהא בהן שעת היתר לכהנים דהיינו לאחר זריקה דעד שעת זריקה מיקרו קדשי ה' כו] ובאו מורים אף לאחר זריקה אבל בקדשים קלים אין בהן מעילה עד לאחר זריקה שאז הוברר חלק גבוה ואז יש מעילה באימוריהן: **ששחטן** בדרום. ודיק לישחט בצפון כדתנן בפ' איזהו מקומן (זבחים דף מז.) מועלין בהן בגמרא מפרש אמאי כד] רבותא ואם תאמר האי שחטן בדרום היכי דמי אי דקבל בצפון הא למה לי הגיגא בסמוך בסיפא ואי דקבל בדרום אם כן ברישא הוי ליה למיתני ששחטו בדרום וקבל בצפון כה] וכן שחטו בצפון וקבל בדרום דלא הוי רבותא כל כך כמו ששחטו בדרום וקבל בדרום דסדר מתניתין כך הוא ששונה אותו שיש בו חידוש יותר בסיפא כדעביד בגמ' לריבותא ולפי זה ששנה חידוש זה ברישא א"כ תני זו ואין צריך לומר זו והדר תני לא זו אף זו ואין זו שיטת התנאים [ב] כו] דכולל ברישא שינוי מקום דדרום והדר מפרש כיצד קתני כלומר כיצד הוי שינוי מקום דדרום שאמרו כגון ששחטן בדרום וקבל כז] בצפון כו' אבל שחטן בדרום וקבל בדרום בהא לא איירי מהגי' ונראה לפום ריהטא דבכי ה"נ לית בהו מעילה כח] מדלא מפרש להו במתניתין ויש טעם בדבר משום דשינה בהו כ"כ כט] מיהו נראה למהר"ר פרץ שי' דאין זו סברא דהא בגמ' מפרש טעמא דמתניתין דמועלין בהן אע"ג דשינה ועשה בפסול משום ל] דהוא ראוי לקדשים קלים וא"כ מה לי חד פסול מה לי תרי פסולי לכן נ"ל דהוא הדין בשחט וקבל בדרום דמועלין והא דלא תני במתניתין אע"ג לא] דהוא רבותא טפי כך דרך משנה ולפי ששונה כל אחד בפני עצמו לא חש לשנותם ביחד כדאשכחן בפ' הבא על יבמתו (יבמות דף נג:) דקתני הבא על יבמתו בין בשוגג בין במזיד כו' ובגמרא תני אפילו שניהם לב] ובמשנה שייריה אע"ג דהוי רבותא טפי משום דמסתמא כיון לג] דשמעת הוא לרישא ה"ה בתרתי: **שחטן** בדרום וקבל דמן בצפון שחטן בצפון וקבל דמן בדרום. בגמ' מפרש [לה] דתנן קבל בדרום לרבותא דאע"ג דשינה בקבלה דעיקר עבודה היא מ"מ מועלין [ו] שחט ביום וזרק בלילה שחט בלילה וזרק ביום כך הגירסא ברוב הספרים ונראה לר"י שהוא שיבוש לו] דלית ליה למיהני אותו שהוא חידוש יותר בסיפא כמו גבי דרום אלא גרסינן איפכא שחט בלילה וזרק ביום שחט ביום וזרק בלילה דזריקה עיקר עבודה והוא חידוש יותר כששינה בזריקה דאיכא מעילה לז] ולהכי שביק קבלה גבי לילה ונקט זריקה משום דלא אפשר לצמצם לח] שתהא שחיטה ממש בסוף הלילה והקבלה מיד ביום דקבלה ושחיטה סמוכות זו לזו לט]: **כל** שהיה לה שעת היתר לכהנים. [ז] שמעשית בזריקה אין מועלין דלא קרינא בהו קדשי ה': **פשיטא** משום דשחטן בדרום אפקינן מידי מעילה. וא"ת לישני דהא קמ"ל דזריקה לא מהניא בהו לאפוקי מידי מעילה י"ל דהא פשיטא הוא כיון שהזריקה בפסול דלא מהניא ולא מידי מ] ועוד י"ל דלפי מה שפירש מורי ניחא שפיר ולקמיה אפרש בעזרת השם: **קדשים** שמתו יצאו מידי מעילה כו'. דכיון שהולכין לאיבוד לא איקרו קדשי ה': **חוץ** לזמנו וחוץ למקומו למאי חזו. כלומר הוה ליה למימר דהוי כמאן דחנקינהו דלא חזו למידי וקשה דמאי פריך [ח] השתא מא] [כל הני דתני במתניתין] כיון דאיכא מ"ד אם עלו לא ירדו לא אמרינן כמאן דחנקינן כל שכן מב] דניחא טפי

חוץ

מעילה הלכה א:

ב ד מיי' פ"ח מהלכות פסה"מ הלכה טו:

שיטה מקובצת

א] לזמנו או חוץ אות ו' נמחק: ב] משום דשחטינן בדרום אות ת' נמחק: ג] קדשי קדשים לגבי דרום כמאן דחנקינן דמי' וסד"א דלית (להו) [בהו] מעילה קמ"ל דמועלין בהן וכ"ת מאי שנא מקדשים שמתו לא דמי דקדשים שמתו אינו ראוי כלל אבל שחטן בדרום נהי דאינו ראוי לקדשי קדשים לקדשים קלי' מיהא ראוי. וא"ת ס"ס בקדשי קדשים מיהא איירינן ולא שייך בהם דרום כלל וכי בשביל שהוא ראוי לקדשים קלים יהיו מועלין מן התורה ואומר מה"ר ראת"נ דכיון שראוי לקדשים קלים א"כ יש לנו הכשר ומקרי פסולו בקדש כדמשמע בזבחים פרק חטאת העוף דכל שפסולו בקדש אם עלה לא ירד וכיון דאשכחנא דאף בקדשי קדשים אם עלה לא ירד א"כ קדשי ה' קרינא בהו ואית בהו מעילה. תוס' רבינו פרץ: ד] קדשים ס"א דקדשים: ה] אבל ראוי לקדשים קלים. תימה וכי משום כך יהיו מועלין בהן מן התורה ס"ס דהוא אינו ראוי (לקדשים) [לקדשי קדשים] ואומר מורי הר"ם דכיון דראוי לקדשים קלים א"כ יש לו הכשר במקום אחר ואיקרי פסולו בקודש כדמשמע בפרק חטאת העוף דכל שפסולו בקודש אם עלה לא ירד וכיון דאשכחן אף בקדשי קדשים אם עלה לא ירד א"כ קדשי ה' קרינא בהו (ואין) [ואית] בהו מעילה. תוס': ו] הכא הוא דאית בהו מעילה משום דקבלה בצפון הואי אבל: ז] הואיל וקבל דמן בדרום אימא דנפיק מידי מעילה דקבלה מקרי ספי עבודה משחיטה. תוס' מהר"ם בגליון: ח] וקבלה בדרום הוה נפיק מידי מעילה ואי תנא הכי הוה אמינא: ט] שחטה בלילה וזרק ביום דלילה לאו זמן הקרבה הוא אימא לית בהון מעילה ואי תנא שחט בלילה וזרק ביום הו"א משום דזריקה ביום הואי אבל שחט ביום וזרק בלילה הואיל וזריקה בלילה הואי כמאן דחנקינן דמי. נירסת ס"י וכך גרים רש"י: י] עי' בהשמטות בסוף המס': יא] הואיל. עי' תוס' מנחות (דף עט ע"א): יב] עבודה בצפון

ברוט' אע"ג שדינן לישחט בצפון לא יצאו מקדושתן ומועלין בהן פי' שנהנה מהן בשוה פרוטה ולא תימא כי שחטן בדרום וקבל דמו בצפון דהא עיקר עבודה בצפון הוי דמקבלה ואילך מצות כהונה ומקבלה ואילך הוה צפון אלא אפילו שחטן בצפון וקיבל דמן בדרום אע"ג דעיקר עבודה היא בדרום שלא כדינן אפילו הכי מועלין בהן: (וכן) [וכן] אם שחטן ביום בצפון וזרק דמן בלילה. אף על גב דלילה לאו זמן הקריבה מועלין בהן: וכן שחטן בלילה וזרק ביום. והאי כל דכן הוא דמועלין דהא זרק ביום דהיינו עיקר עבודה. אלא זו ואין צ"ל זו קתני: או ששחטן בצפון וחישב עליהן לאוכלן חוץ לזמנן. דהיינו פיגול דיש בו כרת: או חוץ למקומן. דהיינו נמי פיגול אלא פסול הוא ואין בו כרת אפילו הכי מועלין בהו ותרוייהו פיגול דחוץ לזמנו ופיגול דחוץ למקומו מחד קרא נפקי מואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה וגו': כלל אמר ר' יהושע כל שהיה לו שעת היתר לכהנים. אע"פ דשוב נפסלה שאין רשאין לאוכלו אין מועלין בו: וכל שלא היה כו': ואיזו היא שהיה לה שעת היתר שלנה. לאחר זריקה או שנטמאת או שיצאת חוץ לעזרה לאחר זריקה אע"ג דאינה ראויה לכהנים כיון דהוה ליה שעה אחת היתר קודם שלנה אין מועלין בה דלאו קדשי ה' קרינא בהו דהא איתיהו לכהנים: ואיזו היא שלא היה שעת היתר. שנשחט כו' ושקבלו פסולין וזרקו את דמן בטמאין מיירי ובקרבנות יחיד דלא הותר בו טומאה: סד"א הואיל ואמר עולא אמר ר' יוחנן קדשים שמתו יצאו מידי מעילה. לקמן בפרק ולד חטאת: כמאן דחנקינן דמי וליהוי כקדשים שמתו שיצאו מידי מעילה דלא חזו לא לגבוה ולא להדיוט דאין פודין קדשים לכלבים קמ"ל דלא: קדשים שמתו כו'. אבל ראוי הוא לקדשים קלים. כדתנן באיזהו מקומן קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה: אבל שחטן ביום וזרק בלילה וה"ה שחט בלילה וזרק ביום. דמקצת עבודה בלילא אימא כמאן דחנקינן דמי קמ"ל דמועלין דלילה לאו מחוסר זמן הוא ובדין הוא דלא איצטריך למיתנא אלא שחט ביום וזרק בלילה ולא איצטריך למיתני הא דזורק ביום דהוא פשיטא דעיקר עבודה עביד ביום אלא זו ואין צ"ל זו קתני: ואיכא דמפשי האי ואי תנא שחט בלילה וזרק ביום כו'. משום דדיקי מתני': שחטו חוץ לזמנן וחוץ למקומן. למאי חזו האמר הוי פיגול ולא חזי לא אמורין לגבוה ולא בשר לכהנים [illegible]

דמקבלה: יג] אע"ג דמקבלה ואילך דהיינו: יד] ביום אלא זו ואין צ"ל זו: טו] דהיינו נמי פיגול: טז] כלל. [illegible]

[illegible]

הגהות הב"ח (א) במשנה מועלין בהן כיצד שחטן: [illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com